

РЕШЕНИЕ

№ 40776

гр. София, 05.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав, в
публично заседание на 20.11.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диляна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **7309** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.128а от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по изпратената по подсъдност от Върховния административен съд /писмо на л.4 от делото/ молба-уточнение на Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ "Конфедерация за защита от дискриминация", подадена чрез адв.А. Ч., с която е предявен иск за обявяване нищожността /уточнителна молба от 02.07.2025г., л.63-64 по делото/ на Решение № 3093/25.03.2025г., постановено по адм.д. № 6907/2024г. по описа на Върховния административен съд в частта, с която е обезсилено Решение № 2795/25.04.2024г. по адм. дело № 2107/2023г. по описа на Административен съд София - град, в частта му, в която по жалба на Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ е отменено Решение № 33/23.01.2023г., постановено по преписка № 411/2021г. на Комисията за защита от дискриминация, Петчленен състав и в частта, в която по инициативен документ вх. № 44-01-114/27.10.2021г., депозиран от Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ в качеството им на сигналоподатели делото е върнато като преписка на Комисията за защита от дискриминация за ново произнасяне, като делото е прекратено в посочената част.

Ишците намират атакуваното решение в посочената част за несъответстващо на закона и принципите на правото, тъй като с него е преграден достъпът до правосъдие на физическото лице Е. А. Ш. – Ц.. Нарушена била и разпоредбата на чл.13 ЕКПЧОС като съдът не съобразил допустимостта на сигнала като средство за инициране на производство по реда на ЗЗДискр, регламентирано в чл.50, т.3 с.з. При постановяване на решението в тази част съдът приложил единствено АПК, като не съобразил общовалидния и трайно приложим принцип, че специалния закон дерогира приложението на общия. Съдът не спазил закона тъй като не изискал от

сдружението да представи доказателства за предмета му на дейност и за това дали действа в защита правата на някой от другите двама инициатори на производството. Освен това преценката за допустимостта на инициативния документ била в изключителната компетентност на административния орган.

В съдебно заседание ищците чрез адв.Ч. молят за уважаване на предявения иск, тъй като ВАС се произнесъл извън рамките на своята функционална компетентност, а именно по допустимостта на сигнала, въз основа на който е инициирано производството пред КЗД. Посочва, че сигналите, съгласно чл.50 ЗЗДискр са допустимо средство за сезиране на КЗД и този закон се явява специален спрямо общото правило, регламентирано в АПК, поради което относимостта му е преимуществена и трябва да бъде съобразена при постановяване на това решение, което прегражда пътя към по-нататъшната им защита. В този смисъл посочва, че преценката за допустимост се прави от административния орган още при подаване на жалбата, който има задължението да прецени дали са налице условията за допустимост съобразно чл.52 ЗЗДискр, така и за допустимост по отношение на редовността на инициативните документи, които в случая са били жалба от професор А. и сигнал от Конфедерация за защита от дискриминация и Е. Ш. - Ц.. Намира, че не е от компетентността на ВАС да се произнася по съществото на въпрос, който е от изключителна компетентност на административния орган, а ако установи, че е налице допуснато нарушение на закона е следвало да отмени решението на КЗД и върне преписката за ново произнасяне със съответните указания. Поради това намира атакувания съдебен акт в посочената част за недопустим и моли за уважаване на предявения иск. Претендира присъждане на разноски по представен списък.

Ищцата Е. Ш. – Ц., лично в съдебно заседание, изразява становище, че атакуваното решение е несправедливо спрямо нея като физическо лице. Счита, че ако е имало някакво основание за разделяне на сигнала това е трябвало да се случи на по-ранен етап и тя да бъде третирана наравно с проф.Л. А., който също е физическо лице. Като краен резултат двамата били третирани неравно и той получил решение в негова полза, а нейното право било отречено.

Ответникът Комисията за защита от дискриминация, чрез юрк.К. в съдебно заседание, моли исковата молба да бъде оставена без уважение, тъй като не са налице основания за обявяване нищожност на решението на ВАС, а именно наличието на особено съществени пороци, които да представляват сериозни и фундаментални нарушения при постановяване на акта. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът Л. А. А. в писмено становище, постъпило по делото на 20.11.2025г., заявява, че поддържа така направеното искане за обявяване нищожност на решението. В съдебно заседание, редовно и своевременно призован, не се явява и не се представлява.

Ответникът Министерски съвет на Република България, не се представлява в съдебно заседание. От него по делото е депозирано писмено становище, в което се мотивира неоснователност на направеното искане.

Ответникът – министъра на здравеопазването, чрез юрк.Т. в съдебно заседание, счита решението на ВАС за правилно и законосъобразно и не страдащо от пороци, обуславящи неговата нищожност. Намира, че ВАС мотивирано е изследвал въпроса за това дали сезирането на КЗД е свързано с подадения инициативен документ, наименуван сигнал-жалба. Изрично в този документ СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ и Е. Ш. са определени като податели на сигнала. ВАС направил разлика, че в чл.15, ал.2 АПК е регламентирано подаването на сигнал, за което не се изисква наличието на пряк правен интерес, какъвто трябва да е налице за страните в процеса. Намира, че мотивите на решението на ВАС са правилни, обосновани и то следва да бъде оставено в сила, а жалбата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира

присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Съдът, след като се запозна с изложеното в исковата молба, становищата на страните в съдебно заседание и със събраните по делото доказателства като ги прецени в тяхната съвкупност, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Страните не спорят и от доказателствата по делото /вкл. от приетите за послужване адм.д. № 2107/2023г. и адм.д. № 2828/2023г. по описа на Административен съд София-град/ се установява, че по инициативен документ вх. № 44-01-114/27.10.2021г., депозиран от Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ в качеството им на сигналоподатели и проф. Л. А. А. в качеството му на жалбоподател, в Комисията за защита от дискриминация е образувана преписка № 411/2021г. във връзка с изложените оплаквания за осъществена дискриминация и „тормоз“ по смисъла на § 1, т.1 ДР 33Дискр по защитени признаци „лично положение“ и „увреждане“ спрямо неопределена обществена група български граждани от страна на Министерския съвет и министъра на здравеопазването, обективирани в издадена от последния Заповед № РД-01-856/19.10.2021г.

Производството по преписката е приключило с постановяването на Решение № 33/23.01.2023г., с което комисията е приела, че: 1. с издадената Заповед № РД-01-856/19.10.2021г. ответната страна министърът на здравеопазването, не е осъществил „тормоз“ по смисъла на §1, т.1 ДР 33Дискр по защитените, съгласно чл.4, ал.1 33Дискр признаци „лично положение“ и „увреждане“ по отношение на жалбоподателя проф. Л. А. А.; 2. с действията си ответната страна Министерския съвет не е осъществил „непряка дискриминация“ по смисъла на чл.4, ал.3 33Дискр по защитените съгласно чл.4, ал.1 33Дискр признаци „лично положение“ и „увреждане“ по отношение на жалбоподателя проф. Л. А. А.; 3. оставен е без уважение инициативен документ вх. № 44-01-114/27.10.2021г., в частта имащ характера на жалба, подадена от проф. Л. А. А.; 4. Установено е, че с издадената Заповед № РД-01-856/19.10.2021г. ответната страна министърът на здравеопазването, не е осъществил „тормоз“ по смисъла на §1, т.1 ДР 33Дискр по защитените съгласно чл.4, ал.1 33Дискр признаци „лично положение“ и „увреждане“ по отношение на лицата, посочени в сигнала, подаден от Е. А. Ш.-Ц.; 5. установено, че с действията си ответната страна Министерският съвет не е осъществил „непряка дискриминация“ по смисъла на чл.4, ал.3 33Дискр по защитените съгласно чл.4, ал.1 33Дискр признаци „лично положение“ и „увреждане“ по отношение на лицата, посочени в сигнала, подаден от Е. А. Ш.-Ц.; 6. оставен е без уважение инициативен документ вх. № 44-01-114/27.10.2021г., в частта имащ характера на сигнал, подаден от Е. А. Ш. – Ц.; 7. Установено е, че с издадената Заповед № РД-01-856/19.10.2021г. ответната страна министърът на здравеопазването, не е осъществил „тормоз“ по смисъла на §1, т.1 ДР 33Дискр по защитените съгласно чл.4, ал.1 33Дискр признаци „лично положение“ и „увреждане“ по отношение на членовете и ръководството на СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“, представлявано от председателя на УС адв. А. Ч.; 8. Установено е, че с действията си ответната страна Министерския съвет не е осъществил „непряка дискриминация“ по смисъла на чл.4, ал.3 33Дискр по защитените съгласно чл.4, ал.1 33Дискр признаци „лично положение“ и „увреждане“ по отношение на членовете и ръководството на СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“, представлявано от председателя на УС адв. А. Ч.; 9. оставен е без уважение инициативен документ вх. № 44-01-114/27.10.2021г., в частта имащ характера на сигнал, подаден от СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“, представлявано от председателя на УС адв. А. Ч..

По жалба на Л. А. А. срещу това решение в Административен съд София-град е образувано адм.д. № 2107/2023г. С Определение № 2647/24.03.2023г., постановено по адм.д. № 2828/2023г. е прекратено производството по делото и към адм.д. № 2107/2023г. е присъединена за съвместно

разглеждане и постановяване на общо решение жалбата на Е. А. Ш.-Ц. чрез пълномощник адв.Ч. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ срещу същото решение.

Производството по адм.д. № 2107/2023г. по описа на Административен съд София-град е приключило с постановяването на Решение № 2795/25.04.2024г., с което по жалбата на Л. А. А. и жалбата на Е. А. Ш.-Ц. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“, е отменено Решение № 33/23.01.2023г. на Комисията за защита от дискриминация, Петчленен разширен заседателен състав, постановено по преписка № 411/2021г. и делото като преписка е изпратено на Комисията за защита от дискриминация за ново произнасяне по инициативен документ вх. № 44-01-114/27.10.2021г., депозиран от Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ в качеството им на сигналподатели и проф. Л. А. А. в качеството му на жалбоподател, при съобразяване на дадените с решението указания по тълкуването и прилагането на закона.

Решението е обжалвано от министъра на здравеопазването и Комисията за защита от дискриминация като по касационните жалби е образувано адм.д. № 6907/2024г. по описа на Върховния административен съд. Производството по него е приключило с постановяване на атакуваното решение - № 3093/25.03.2025г., с което е обезсилено Решение № 2795/25.04.2024г. по адм.д. № 2107/2023г. по описа на Административен съд София - град в частта му, в която по жалба на Е. Ш. - Ц. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ е отменено Решение № 33/23.01.2023г., постановено по преписка № 411/2021г. на Комисията за защита от дискриминация, Петчленен състав и в частта, в която по инициативен документ вх. № 44-01-114/27.10.2021г. депозиран от Е. Ш. - Ц. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ в качеството им на сигналподатели делото е върнато като преписка на Комисията за защита от дискриминация за ново произнасяне като производството по делото е прекратено в тази част. В останалата му част Решение № 2795/25.04.2024г. по адм. дело № 2107/2023 г. по описа на Административен съд София - град, е оставено в сила.

За да постанови решението в атакуваната му част касационната инстанция е приела, че съгласно чл.3, ал.1 ЗЗДискр този закон защитава от дискриминация всички физически лица на територията на Република България, а според ал.2 законът дава защита и на сдружения на физически лица и на юридически лица. Условието е тези сдружения и юридически лица да са дискриминирани на основа на признаците, посочени в чл.4, ал.1, които признаци се отнасят към техния членския състав или на заетите в тях лица. Посочила е, че следва да се прави разграничение между случаите, в които е дискриминирано юридическото лице, от тези, в които адресати на неравно третиране са отделни негови членове. Логическото тълкуване на чл.3, ал.2 ЗЗДискр според съда води до извод, че пострадало от действията на неравно третиране е самото юридическо лице, а не неговият персонален субстрат, тъй като употребеният в нормата израз "...по отношение на техния членски състав или на заетите в тях лица" се отнася до защитените признаци на членовете или работниците на юридическото лице, които обуславят неравноправното му третиране в сравнение с други сдружения, за чиито членове тези признаци не са налични. Предвид данните по делото, а именно, че не се твърди дискриминация на СНЦ "Конфедерация за защита от дискриминация" като юридическо лице, производството по ЗЗДискр може да бъде иницирано и от сигналподател и от жалбоподател, но след като Е. Ш. - Ц. и СНЦ "Конфедерация за защита от дискриминация" са сигналподатели, е прието, че същите нямат право на жалба до съд срещу решението на КЗД. Съображенията на ищците, въз основа на които мотивират нищожност на решението в посочената част са най-общо за неправилно тълкуване и прилагане на закона.

Искът за прогласяване на нищожност на съдебно решение на административен съд е изрично предвиден в разпоредбата на чл.128а, ал.1 вр. чл.128, ал.1, т.8 АПК. Предпоставка за допустимост на иска от категорията на абсолютните е съдебният акт, за който ищецът твърди, че е нищожен, да

не е бил предмет на съдебен контрол по реда на Административнопроцесуалния кодекс, тъй като когато съдебното решение е било предмет на съдебен контрол, касационният съд служебно, както го задължава нормата на чл.218, ал.2, предл. първо АПК, е извършил проверка и за неговата валидност, с оглед което този въпрос е разрешен със сила на пресъдено нещо.

В конкретния случай, решението, обявяването на чиято нищожност се иска, е съдебен акт, който е окончателен и не подлежи на обжалване. Ищците са били страни в това производство, съответно предявеният от тях иск е допустим, при съобразяване и на нормата на чл.128а, ал.1 АПК, постановяваща, че исковите за обявяване на нищожност на решения и определения, които преграждат по-нататъшното развитие на производството могат да се подават безсрочно.

Разгледан по същество, искът е неоснователен.

Нищожността на съдебните решения е резултат от най - тежките пороци във връзка с формиране на волята на съдебния орган. Касае се за недостатъци, свързани с функционирането на съда, с надлежното сформирание на състава му, с изключителното му овластяване да разрешава съдебни спорове, с формата или с абсолютната невъзможност да бъде разбрана изразената воля.

Предвид липсата на изрична регламентация в Административнопроцесуалния кодекс, съдебната практика приема, че искивият ред е самостоятелна форма на защита срещу нищожните съдебни актове, като такива, засегнати от най-тежкия порок. В доктрината и съдебната практика се приема, че нищожност на съдебното решение е налице, когато решението е постановено извън правораздавателната власт на съда; в незаконен състав - еднолично от съдия, вместо от съдебен състав, когато това е предвидено, само от съдебни заседатели или с участие на лице, което не е било избрано за съдебен заседател; при неспазване на изискуемата форма – устното или неподписаното решение, когато се дължи на отказ, а не на пропуск за подписването му; при неразбираемост на волята на съда, която не може да бъде разкрита по пътя на тълкуването и др. Нищожното решение, за разлика от недопустимото, не е годно да породи правни последици, ето защо това е единственият порок, за който е предоставена възможност да се отстрани освен по пътя на обжалването и по исков ред, безсрочно.

Наведените с исковата молба основания не обуславят нищожност на атакувания съдебен акт. Съдебният акт е постановен в рамките на правораздавателната власт на Върховния административен съд, на когото съгласно чл.208 вр. чл.211 АПК са подсъдни оспорванията /изцяло или в отделни части/ на първоинстанционните съдебни решения. Решението е постановено от законен състав /чл.217, ал.1 АПК/, по повод касационни жалби на министъра на здравеопазването и Комисията за защита от дискриминация.

Спазена е изискуемата форма, съдебният акт е подписан от председателя и членовете на състава. Волята на съда е формулирана ясно и разбираемо. Следва да се посочи, че разпоредбата на чл.218 АПК регламентира предмета на касационната проверка като съгласно ал.1 от посочената норма, Върховният административен съд обсъжда само посочените в жалбата или протеста пороци на решението, но според ал.2 на с.р. за валидността, допустимостта и съответствието на решението с материалния закон съдът следи и служебно. Съобразно правомощието му по чл.221, ал.3 АПК, когато Върховният административен съд прецени обжалваното пред него решение за недопустимо, той го обезсилва в оспорваната част, като прекратява делото, връща го за ново разглеждане или го препраща на компетентния съд или орган. В настоящия случай касационната инстанция е упражнила правомощието си по чл.221, ал.3, предл.1-во АПК като е приела, че ищците нямат право на жалба до съд срещу решението на КЗД, тъй като имат качеството сигналоподатели, а не жалбоподатели в административното производство пред комисията.

Всички доводи на ищците касаят именно тази преценка, но те не обуславят нищожност на атакуваното решение, а касаят правилността на съдебния акт. Недопустимо е чрез производството за обявяване на нищожност на съдебния акт да се търси преразглеждане на спора по същество. Върховният административен съд неведнъж е имал повод да посочи, че исковото производство по реда на чл.128а АПК не е допълнително средство за преодоляване стабилитета на влезли в сила съдебни актове чрез посочване на касационни основания за тяхната отмяна. По аргумент от чл.128а, ал.1 АПК в настоящото производство не може да се извършва съдебен контрол относно законосъобразността на съдебното решение, в т.ч. и на неговата правилност. Недопустимо е, чрез производство за обявяване на нищожност, да се търси преразглеждане на спора по същество, включително в случаите, в които постановеното решение е окончателно по силата на специален закон. Предметът на съдебното производство по предявен иск по чл.128а, ал.1 АПК се изчерпва единствено с проверката за наличие на пороци на решението, които засягат неговата валидност. Както АПК, така и субсидиарно приложимият ГПК не съдържат нито определение, нито изброяване на хипотезите, които водят до нищожност на решението. Както в доктрината, така и в съдебната практика се приема, че е нищожно съдебното решение, което е постановено от ненадлежен орган или в ненадлежен състав, извън правораздавателната власт на съда, не в писмена форма, абсолютно неразбираемото решение или неподписаното решение – ТР № 1/10.02.2012г. по т.д. № 1/2011 г. на ОСГКТК на ВКС. Съдебната практика приема също така за нищожно и съдебното решение, изискващо невъзможно изпълнение, както и изпълнение на действие, съставляващо престъпление. В случая, както се посочи, не се установяват пороци, обуславящи нищожност на съдебния акт. Ако е налице неправилност на разсъжденията на съда относно правоприлагането на относимите норми, в привръзката им с приложимите общностни норми, тя би довела до незаконосъобразност на решението, поради неправилно приложение на закона, но не съставлява по никакъв начин превишаване пределите на правораздавателната му власт. Несъгласието на ищците с изводите на съда по приложението на относимите разпоредби от специалния закон не обосновава основание за обявяване нищожност на решението. Отново следва да се посочи, че незаконосъобразността на решението не е предмет на настоящото производство и не подлежи на съдебна преценка.

С оглед изложеното съдът приема Решение № 3093/25.03.2025г., постановено по адм.д. № 6907/2024г. по описа на Върховния административен съд в атакуваната му част за постановено от надлежен съдебен орган и в обхвата и обема на правораздавателната власт на съда, в изискуемата форма, подписано от състава разгледал делото. С решението не се указва невъзможно изпълнение, както и изпълнение на действие, съставляващо престъпление.

Предвид това искът е неоснователен и следва да бъде отхвърлен.

С оглед изхода на делото в полза на Министерство на здравеопазването и Комисията за защита от дискриминация следва да бъдат присъдени разноски за юрисконсултско възнаграждение, което следва да бъде определено на 200 лева, предвид липсата на фактическа и правна сложност на спора.

Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.3 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявеният от Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ "Конфедерация за защита от дискриминация" иск за обявяване нищожността на Решение № 3093/25.03.2025г., постановено по адм.д. № 6907/2024г. по описа на Върховния административен съд в частта, с която е обезсилено Решение № 2795/25.04.2024г. по адм. дело № 2107/2023г. по описа на Административен съд София - град, в частта му, в която по жалба на Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ е отменено Решение № 33/23.01.2023г., постановено по преписка № 411/2021г. на Комисията за защита от дискриминация, Петчленен състав и в частта, в която по инициативен документ вх. № 44-01-114/27.10.2021г., депозиран от Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ „Конфедерация за защита от дискриминация“ в качеството им на сигналаподатели делото е върнато като преписка на Комисията за защита от дискриминация за ново произнасяне, като делото е прекратено в посочената част.

ОСЪЖДА Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ "Конфедерация за защита от дискриминация" да заплатят на Министерство на здравеопазването сумата в размер на 200 /двеста/ лева, представляваща разноси по производството.

ОСЪЖДА Е. А. Ш. - Ц. и СНЦ "Конфедерация за защита от дискриминация" да заплатят на Комисията за защита от дискриминация сумата в размер на 200 /двеста/ лева, представляваща разноси по производството.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му, чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: